

Alle kinderen *doen mee!*

INSPIRERENDE MANIEREN OM SPORT EN CULTUUR IN TE PASSEN IN GEMEENTELIJK ARMOEDEBELEID

CULTUURNETWERK_nI

Voorwoord

Twaalf goede voorbeelden

In het hele land spannen gemeenten zich in om de participatie van kinderen uit arme gezinnen te bevorderen. Veel gemeenten hebben in 2008 hun handtekening gezet onder afspraken om deze kinderen te laten deelnemen aan sport, cultuur of andere buitenschoolse activiteiten.

Kinderen uit arme gezinnen in Nederland hebben te eten, een dak boven hun hoofd en gaan naar school. Maar meedoen op de voetbalclub, naar de muziekschool of een abonnement op het zwembad zit er vaak niet in. Net zoals een computer met internet om huiswerk te maken.

We willen voorkomen dat armoede erfelijk wordt. Kinderen uit arme gezinnen mogen niet de volgende generatie arme volwassenen worden. Zij moeten dezelfde kansen krijgen als andere kinderen. Ieder kind is immers gelijk. Bovendien verspillen we veel talent als kinderen niet verder komen omdat hun ouders arm zijn.

De afgelopen twee jaar zijn gemeentelijke projecten opgezet om kinderen uit arme gezinnen te ondersteunen en hun deelname aan maatschappelijke activiteiten te bevorderen. Dit boekje 'Alle kinderen doen mee' beschrijft 12 lokale initiatieven om kinderen uit arme gezinnen meer bij de samenleving te betrekken. Het is bedoeld voor gemeenten die aan plannen werken om sport en cultuur in te passen in hun armoedebeleid. Gemeenten kunnen gebruik

maken van elkaars goede ervaringen. Zij kunnen van elkaar leren en elkaar stimuleren. Dit boekje kan daarbij een hulpmiddel zijn. Dank daarvoor aan de samenstellers: het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen en het Cultuurnetwerk.

Piet Hein Donner

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1 INLEIDING	4
2 DOELSTELLINGEN CONVENANT KINDEREN DOEN MEE!	6
3 INSTRUMENTEN EN MIDDELEN	8
4 AANSPREKENDE VOORBEELDEN	12
• Gemeente Venlo	14
• Gemeente Arnhem	17
• Gemeente Utrecht	20
• Gemeente Vlaardingen	23
• Gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel en Kollumerland	26
• Gemeente Coevorden	30
• Gemeente Noordoostpolder	33
• Gemeente Oosterhout	36
• Gemeente Deventer	38
• Gemeente Wijk bij Duurstede	41
• Gemeente Leiden	44
• Gemeente Rotterdam, deelgemeente Overschie	47
5. BIJLAGE	50
• Lijst met respondenten	
• Lijst met interessante www adressen	

1. Inleiding

Recent onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2009) bevestigt het vermoeden dat kinderen uit arme gezinnen minder kansen hebben om hun talenten te ontwikkelen dan andere kinderen. Ongeveer één op de vijf kinderen van vier tot achttien jaar kan door het lage besteedbare inkomen van de ouders niet of veel minder deelnemen aan bijvoorbeeld toneelles, muziekles of sport.

Mede vanuit de optiek van het jaar 2010 als het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, is dit gegeven voor de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aanleiding geweest voor het uitbrengen van deze publicatie. In deze publicatie wordt geschetst hoe gemeenten, geïnspireerd door o.a. het convenant “Kinderen doen mee!”, manieren en strategieën hebben gezocht om kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid te bieden actief deel te nemen aan sport of cultuur.

Deze publicatie geeft uitleg over de doelen van “Kinderen doen mee!”, dat vanaf 2008 meer dan 200 gemeenten heeft geïnspireerd tot de ondertekening van het gelijknamige convenant.

Ook vindt u een overzicht van instrumenten en strategieën die gemeenten in 2009 hebben gehanteerd om de deelname van kinderen uit arme gezinnen aan sport en cultuur te bevorderen. Tot slot worden praktijkvoorbeelden van 12 gemeenten gepre-

senteerd. Het is onze hoop dat deze voorbeelden ook andere gemeenten kunnen inspireren om beleid op dit terrein verder vorm te geven.

De tienjarige Akif Yilmaz (10) kon dankzij zijn intermediair en het Jeugdsportfonds op voetbal. Een lang gekoesterde droom. “Na al die jaren dat ik op voetbal zit heb ik voetbalschoenen gekregen en toen moest ik gelijk de finale spelen. En toen scoorde ik gelijk een hattrick achter elkaar. En toen waren we kampioen!”

Bron: ‘Jeugdsportjournaal’

2. Doelstelling Kinderen doen mee!

Het doel van “Kinderen doen mee!” is om kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders een kans te bieden om te gaan sporten of deel te nemen aan culturele activiteiten. Het kabinet Balkenende IV trok daarvoor in 2008 en in 2009 in totaal 80 miljoen euro extra uit. In 2010 en 2011 wordt via het gemeentefonds respectievelijk 60 en 80 miljoen euro structureel beschikbaar gesteld voor armoedebeleid, waarbij de middelen niet worden geormerkt.

Op 30 juni 2008 maakten ruim honderd gemeenten concrete afspraken over extra ondersteuning voor meer dan 200.000 kinderen uit arme gezinnen om hun maatschappelijke deelname aan sportieve en culturele activiteiten te bevorderen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het convenant “Kinderen doen mee!”.

Om zoveel mogelijk kinderen uit arme gezinnen te bereiken is in het convenant opgenomen dat de gemeenten samenwerken met sportverenigingen, cultuurinstellingen, scholen en centra voor jeugd en gezin. Ook gemeenten die het convenant niet ondertekenden zetten beleid in op dit terrein.

De deelname van deze groep kinderen wordt eveneens bevorderd door hen te stimuleren zo veel mogelijk gebruik te maken van bestaande activiteiten van lokale voorzieningen. De keuzemogelijkheid voor kinderen wordt daarbij zo groot mogelijk gelaten. Als er voorzieningen ontbreken, ontwikkelen gemeenten samen met anderen een passend aanbod. Hiervoor kunnen bestaande gemeentelijke subsidieregelingen en uitkeringen vanuit sport- en cultuurbeleid, minimabeleid of onderwijsbeleid worden benut. Gemeenten streven in hun beleid naar activiteiten die een duurzame werking hebben.

OP 30 JUNI 2008 MAAKTEN RUIM HONDERD
GEMEENTEN CONCRETE AFSPRAKEN

3. Instrumenten en middelen

Ten behoeve van dit boekje is door NISB en Cultuurnetwerk een landelijke inventarisatie uitgevoerd naar instrumenten en middelen die gemeenten hebben ingezet om de deelname van kinderen van minder draagkrachtige ouders aan sport en cultuur te bevorderen. Daarbij zijn de gemeenten die het convenant hebben ondertekend nadrukkelijk betrokken, maar ook zijn goede voorbeelden opgenomen van gemeenten die het convenant niet hebben ondertekend. Via gemeentelijke websites en interviews met gemeenten is een analyse gemaakt van de inzet van instrumenten die gemeenten hebben gekozen voor het bedoelde stimuleringsbeleid.

De gevonden instrumenten en middelen zijn in te delen in vijf categorieën:

- Jeugdcultuurfonds en Jeugdsportfonds;
- de stadspas;
- Stichting Leergeld;
- een fonds of regeling voor cultuur en sport;
- een algemene regeling voor minima.

Het blijkt dat in kleine en middelgrote gemeenten vooral aangesloten wordt bij algemene regelingen in het kader van het minimabeleid. De grote gemeenten en steden vertonen meer diversiteit in het soort middel dat ze inzetten. In de hierna volgende pagina's staat per categorie beschreven wat het inhoudt en hoe het wordt toegepast.

Harrie Postma: initiator en algemeen directeur van het Jeugdsportfonds: "De kracht van het JSF is dat we niets nieuws creëren, maar bestaande initiatieven versterken. Dat wil zeggen dat de school bestaat, de onderwijzeres bestaat, het kind bestaat en de ouders bestaan, maar er bestaan ook een aantal kinderen die leven in gezinnen met heel weinig geld. De truc van het JSF is dat de professional die het kind kent, de sportmotivatie van het kind kent, en de financiële situatie van het gezin kent, een aanvraag doet bij het JSF. Dat betekent vervolgens dat er binnen drie weken door het kind al wordt gesport".

3.1 JEUGDSPORTFONDS EN JEUGDCULTUURFONDS

Het Jeugdsportfonds is een landelijke, faciliterende organisatie die bestaat sinds 1996. Het fonds ondersteunt lokale en regionale jeugdsportfondsen door zorg te dragen voor een goed online aanvraagregistratiesysteem, landelijke publiciteit en fondsenwerving.

Bij het oprichten van de lokale fondsen geeft het Jeugdsportfonds ruime ondersteuning aan gemeenten en provincies. Kinderen komen via het Jeugdsportfonds in aanmerking voor een vergoeding. De bijdrage bestaat uit een sportlidmaatschap en/of sportartikelen.

Niet het kind of de ouder/verzorger ontvangt de vergoeding. Het toegekende budget wordt rechtstreeks overgemaakt aan de vereniging of aan een door het Jeugdsportfonds erkende intermediair. Intermediairs kunnen in dit geval de Bureaus Jeugdzorg, leerkrachten of buurthuiswerkers zijn. Per maart 2010 zijn 29 jeugdsportfondsen actief. Sommige werken provinciaal of regionaal, andere per gemeente.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Arnhem
Gemeente Venlo

Naast het Jeugdsportfonds bestaat sinds 2009 ook een Jeugdcultuurfonds. De fondsen hebben soortgelijke werkwijzen, alleen richt het Jeugdcultuurfonds zich op het stimuleren van deelname aan bijvoorbeeld dans- en/of tekenlessen. Het Jeugdcultuurfonds zet zich in om zo snel mogelijk in heel Nederland – in gemeenten en/of provincies – lokale Jeugdcultuurfondsen te starten. Van een gemeente of provincie die een fonds wil

opzetten wordt gevraagd zich voor een bepaalde periode te verbinden aan het Jeugdcultuurfonds. Per maart 2010 zijn er vier provinciale jeugdcultuurfondsen en elf gemeentelijke fondsen.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Venlo

3.2 STADSPAS

De stadspas is een fysieke pas op naam, die de gebruiker, vaak in combinatie met kortingsbonnen, in staat stelt van voordeelregelingen gebruik te maken. Het is een instrument waarmee gemeenten inwoners met een minimuminkomen kortingen geven op culturele, sportieve en/of educatieve activiteiten. Op vertoon van de pas wordt de korting bij betaling van een activiteit of cursus meteen verrekend. De pas is vaak gratis, of tegen een gereduceerd tarief te koop. Vooral in de grote steden is het inzetten van een stadspas een populair instrument. Zo hebben de G4 gemeenten allen een kortingspas.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Arnhem
Gemeente Utrecht
Gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel en Kollumerland

3.3 LOKALE STICHTING LEERGELD

Naast de genoemde gemeentelijke middelen bestaat er ook het particuliere initiatief 'Leergeld Nederland'. Provincie en gemeente kunnen partner worden van een lokale Stichting Leergeld door minima door te verwijzen of door bij te dragen in de kosten. Leergeld schiet kosten voor, of geeft een vergoeding voor schoolkosten en kosten in de sfeer van vrijetijdsbesteding voor kinderen in de leeftijd van vier tot achttien jaar van ouders met een minimuminkomen. Op die manier kunnen kinderen toch deelnemen aan buitenschoolse activiteiten, waaronder ballet, breakdance, schilderen, toneel, zang en sport. Er zijn op dit moment ongeveer 65 stichtingen op lokaal niveau actief.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Vlaarding
Gemeente Oosterhout
Gemeente Deventer

3.4 FONDS OF REGELING VOOR SPORT EN CULTUUR

Gemeenten kunnen een fonds instellen of een regeling vaststellen om kinderen uit minimagezinnen een bedrag toe te kennen voor deelname aan cultuur, sport en of recreatie. Het gaat bijvoorbeeld om vergoedingen of kortingen met betrekking tot cursussen bij centra voor de kunsten, een museumjaarkaart of CJP-pas, of om een lidmaatschap van een sportvereniging. Vaak vergoedt een gemeente de gemaakte kosten pas achteraf, maar het komt ook voor dat gemeenten voorschieten of rechtstreeks betalen aan de aanbieder van de activiteiten. Het komt ook voor dat deze kinderen baat hebben bij regelingen voortkomend uit ander beleid, bijvoorbeeld het algemene sportbeleid.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Coevorden
Gemeente Noordoostpolder

3.5 ALGEMENE REGELING VOOR MINIMA

Gemeenten voeren in het kader van hun minimabeleid regelingen uit die het inkomen van minima aanvullen. De belangrijkste regelingen in dit kader zijn de bijzondere bijstand en de minimabijdrage. Naast inkomensaanvullende regelingen hebben veel gemeenten regelingen om de maatschappelijke participatie van mensen met een minimuminkomen te verbeteren. Dit zijn meer algemene regelingen waar deelname aan sport en cultuur voor kinderen van minimahuishoudens onderdeel van uitmaken. In kleine en middelgrote gemeenten vormen deze algemene regelingen het belangrijkste beleidsinstrument om kinderen van minima meer te laten deelnemen aan sport en cultuur.

Een aparte vermeldenswaardige regeling is de Sport Gratis regeling zoals deze sinds 2008 geldt in de Rotterdamse (deel-) gemeente Overschie. Lidmaatschap van een sportvereniging is gratis voor alle jeugd en de regeling maakt geen onderscheid in de sociaal economische situatie van kinderen.

CONCRETE UITWERKING
Gemeente Wijk bij Duurstede
Gemeente Leiden
Gemeente Rotterdam, deelgemeente Overschie

4. Aansprekende voorbeelden

Uit de analyses van de middelen en instrumenten die gemeenten hebben gekozen ter stimulering van de deelname van kinderen uit minder draagkrachtige gezinnen, zijn 12 voorbeelden geselecteerd.

De criteria die bij de selectie van deze voorbeelden zijn gehanteerd, zijn:

- een evenwichtige verdeling van rurale en stedelijke gemeenten;
- een verdeling naar gemeentegrootte op basis van kleine, middelgrote en grote gemeenten;
- het typerend gebruik van instrumenten of het gebruik van een combinatie van instrumenten.

De 12 aansprekende voorbeelden zijn per gemeente uitgewerkt.

Jeugdcultuurfonds en Jeugdsportfonds sluiten aan op bestaand beleid

Gemeente Venlo

GEMEENTE VENLO

De gemeente Venlo heeft ervoor gekozen om de extra gelden vanuit “Kinderen doen mee!” onder andere in te zetten voor het opstarten van een Jeugdsportfonds (2007) en een Jeugdcultuurfonds (2008). Dit naast de al bestaande geld-terug-regeling en investeringen voor sport en cultuur in impuls wijken. Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van gemeentelijke consulenten en Combinatiefunctionarissen. Daarmee sluit het aan bij bestaand beleid en ontstond hierdoor een extra impuls. Door de inzet van Combinatiefunctionarissen konden aanmerkelijk meer kinderen worden bereikt!

ALLE AANVRAGEN VIA JEUGDSPORTFONDS OF JEUGDCULTUURFONDS

Al vóór het ondertekenen van het convenant organiseerde de gemeente Venlo projecten voor de minimajeugd tussen de 4 en 21 jaar. Met de komst van beide fondsen is er een duidelijke systematiek ontstaan. Voor een kind dat wil sporten, vergoedt het Jeugdsportfonds tot maximaal 225 euro per jaar. Dit houdt in dat het kind daarvoor zijn voetbalschoenen kan halen en de contributie van de club betaald wordt. Het Jeugdcultuurfonds vergoedt zelfs tot 525 euro aangezien culturele activiteiten in het algemeen duurder zijn. Zo is een gitaar bijvoorbeeld duurder dan een voetbal en zijn lessen duurder dan de contributie van een voetbalclub. Komen de kosten boven het gestelde maximum uit, dan helpen de fondsen de ouders om te zoeken naar mogelijkheden om het restbedrag te kunnen betalen. De fondsen vergoeden niet eeuwig, maar voor een maximum van drie jaar.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Als een leerkracht (maar dat kan ook een jeugdhulpverlener of huisarts zijn) merkt dat een leerling van minder draagkrachtige ouders behoefte heeft aan een sportieve of culturele activiteit, kan hij als intermediair het kind bij een van de consulenten van

het betreffende fonds aanmelden om in aanmerking te komen voor de vergoeding. Van belang hierbij is wel dat het om een structurele deelname gaat en dat het kind er niet na drie keer de brui aan geeft. Het Jeugdsportfonds heeft twaalf consulenten, en het Jeugdcultuurfonds heeft er één.

De fondsen beoordelen vervolgens de aanvraag op onder andere inkomenspositie van de ouders en bepalen of de vergoeding gehonoreerd wordt. Zodra het akkoord gegeven is, kan het kind gaan sporten of de culturele activiteiten gaan doen. De rekening wordt dan vervolgens rechtstreeks door de sportclub of muziekschool naar het fonds gestuurd. De gemeente regelt vervolgens de financiële afhandeling. Om de continuïteit van de activiteiten te monitoren blijft de intermediair, in dit geval de leerkracht, in contact met het kind.

VAN IMPULSGELDEN NAAR GEMEENTEBEGROTING

Na de periode van de impuls gelden (2008-2011) willen beide fondsen een meer structurele manier vinden om hun budget te waarborgen.

Gemeente Venlo

Daarnaast worden inkomsten uit sponsoring door de landelijke fondsorganisatie gematched als een fonds een keurmerk voor goede doelen (CBF-Keurmerk) heeft.

De samenwerking tussen de fondsen voor cultuur en sport verloopt goed. Riet Goossens van het Jeugdsportfonds zegt hierover: “We hebben hetzelfde doel en dezelfde doelgroep. Wel merken we dat er over het algemeen wat minder oog is voor cultuur dan voor sport.” De fondsen leveren veel extra resultaten op.

“Voor een structurele financiering denken we aan fondsenwerving en sponsoring. We hopen dan dat de gemeente Venlo het bedrag dat we via sponsoring en fondswerving binnenhalen wil verdubbelen. Maar dan moet wel duidelijk worden dat het leefklimaat aantoonbaar beter wordt door de beide regelingen” zegt Gaby Stoffels van het Jeugdcultuurfonds.

De kinderen hebben niet alleen een zinvolle vrijetijdsbesteding, maar de regeling zorgt ook voor inkomsten voor verenigingen, evenals voor jeugdige aanwas waardoor ze kunnen voortbestaan. Stoffels: “Het bleek dat verenigingen soms de contributie bij ouders die het niet konden betalen niet inden. Nu kunnen ze dat wel vergoed krijgen, waardoor ze meer te besteden hebben.”

RESULTATEN

In 2009 kreeg het Jeugdsportfonds 343 aanvragen en ongeveer 200 declaraties; het Jeugdcultuurfonds kreeg 143 aanvragen en ongeveer 100 declaraties. Dit is een aanzienlijk aantal gezien de ongeveer 1.000 kinderen die binnen de gemeente tot de doelgroep behoren. Toch is Venlo nog niet tevreden: “Begin 2010 hebben we samen met het Jeugdsportfonds pr-acties ondernomen: huis-aan-huis flyers in krachtwijken, posters op scholen en bij verenigingen en reclamespotjes op de lokale omroep. Met deze campagne wilden we de drempel verlagen om een aanvraag in te dienen. Niemand praat er immers graag over dat hij tot de minima behoort”, aldus Stoffels. De actie lijkt succes te hebben. Stoffels: “We zien het aantal aanvragen geleidelijk stijgen.”

DE FONDSEN LEVEREN VEEL
EXTRA RESULTATEN OP

Jeugdsportfonds en Stadspas versterken elkaar

Gemeente Arnhem

De gemeente Arnhem heeft als bestuurlijke filosofie: geen financiële drempels voor deelname aan sport- en kunstactiviteiten. De uitbreiding van de stadspas (Arnhem Card) heeft geleid tot verhoogde deelname, maar niet tot verdringing van het Jeugdsportfonds. Sterker nog: de gemeente ondersteunt het Jeugdsportfonds actief! Bovendien zoekt de gemeente binnen dit fonds samenwerking met particuliere initiatieven. De activiteiten vinden specifiek in de vijf Arnhemse krachtwijken plaats.

ARNHEM GEEFT KINDEREN MEERDERE IMPULSEN OM TE GAAN SPORTEN

De gemeente stimuleert op meerdere manieren kinderen uit minimezinnen om deel te nemen aan sport. Alle Arnhemse minimezinnen met een gezinsinkomen onder 120% van het minimuminkomen, kunnen een 'Arnhem Card' aanvragen. Deze kaart geeft recht op een volledige vergoeding voor het lidmaatschap van een sportvereniging. Deze volledige vergoeding bestaat sinds de ondertekening van het convenant en het vrijkomen van de extra gelden. Daarvoor was dit 50%.

Daarnaast versterkt het sportbeleid het gemeentelijk minima-beleid op basis van een aantal speerpunten. Alle Arnhemse schoolgaande jeugd krijgt:

- goed bewegingsonderwijs en schoolzwemmen (bewegingsonderwijs in het water);
- adequaat en goed (naschools) sport- en beweegaanbod aangeboden.

Daarnaast is het sportbeleid gericht op de ontwikkeling van sterke maatschappelijk georiënteerde sportverenigingen en de inrichting van goede sport- en beweegfaciliteiten.

Deze punten worden tegelijkertijd en in relatie met elkaar ingevoerd.

Speciaal voor basisschoolkinderen kent Arnhem een extra voorziening. Kinderen die weinig spelen of motorisch achterblijven, en daardoor sociaal geïsoleerd dreigen te raken, mogen naar Club Extra. Dit is een bijzondere sportclub waar deze kinderen kunnen bewegen op een manier die bij hen past. Dit doen ze onder begeleiding van vakleerkrachten.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

De regelingen worden uitgevoerd door medewerkers van lokale instanties en instellingen, en dus niet door de medewerkers van de gemeente. Deze bundelen en coördineren wel de diverse activiteiten.

Een kind van weinig draagkrachtige ouders dat graag wil gaan sporten, kan zich aanmelden bij een sportvereniging, maar ook bijvoorbeeld bij wijkspportactiviteiten of Club Extra. De ouders moeten, om in aanmerking te komen voor de regeling, een Arnhem Card aanvragen bij de gemeente. Daarna meldt het kind zich – direct of via ouders of een andere intermediair – aan bij het Jeugdsportfonds. Dit fonds beoordeelt de aanvraag en indien goedgekeurd wordt de contributie rechtstreeks aan de

vereniging vergoed. Het deelnemende kind krijgt een voucher toegestuurd waarmee het bij geselecteerde Arnhemse sportwinkels sportkleding kan aanschaffen. Het fonds stimuleert dat de ouders of intermediairs het aangemelde kind monitoren.

KOPELORGANISATIE MET BESLISRUIMTE

Het Arnhemse Jeugdsportfonds fungeert feitelijk als koepelorganisatie. Deelnemers in het fonds zijn: de Stichting Leergeld, de Arnhemse Sport Federatie (ASF), diverse particulieren en het Sportbedrijf Arnhem. Het fonds beschikt, naast de gemeentelijke garantstelling, over eigen kapitaal uit fondswerving. Op grond daarvan kan het zelf beslissen om het maximaal uit te keren bedrag incidenteel te verhogen. De gemeente staat garant voor de vergoedingen van contributies en maximaal 50 euro kleding-subsidie per kind.

In 2010 subsidieert het Jeugdsportfonds de contributie van de sportclub (tot maximaal 225 euro) en het lesgeld voor een cursus bij Het Domein, de Arnhemse organisatie voor het stimuleren van kunst en cultuur, tot maximaal 392 euro.

RESULTATEN

12.700 Arnhemse huishoudens hebben een inkomen onder de 120% van de bijstandsnorm. In 2008 waren maar liefst 4.350 Arnhemse kinderen van 4 tot 18 jaar in het bezit van de Arnhem Card. 280 kinderen hiervan maakten gebruik van de contributievergoeding van sportverenigingen en voor 140 kinderen werden culturele activiteiten vergoed.

Na de verandering van de vergoedingen is de toestroom in 2009 naar de sportverenigingen aanmerkelijk gestegen: 600 Arnhem Card houders hebben zich vanaf 2009 aangemeld als lid van een sportclub. In totaal maken nu circa 1.000 kinderen tot 18 jaar gebruik van het Jeugdsportfonds. Het Domein van Kunst en Cultuur kreeg bijna tweemaal zoveel jonge deelnemers aan een cursus muziek, dans of ballet: dit aantal nam toe van 115 tot 224. De verruimde regeling heeft niet alleen effect op participatie van de jeugd. Ook zijn in 2009 meer volwassenen met een Arnhem Card gaan sporten.

Gemeente Arnhem

Maatregelen die het succes van de U-pas stimuleren

Gemeente Utrecht

VOOR KINDEREN VAN MINIMA IS DE U-PAS
EEN DREMPELVERLAGEND INSTRUMENT

GEMEENTE UTRECHT

De gemeente Utrecht kent een lange traditie van gemeentelijke bemoeienis met de sport en de sportverenigingen. De traditioneel gegroeide structuur van verenigingen is volgens de gemeente een zeer adequaat, efficiënt en effectief middel om deelname aan sport en beweging te vergroten. Voor kinderen van minima is de U-pas een drempelverlagend instrument. Investeren in faciliteitenbeheer verhoogt de kwaliteit van de deelnemende accommodaties en sportverenigingen. Daarmee neemt de dekking van de U-pas toe.

De gemeente Utrecht vindt dat sociaal-economische hindernissen geen reden mogen zijn om niet te sporten of bewegen. De Dienst Maatschappelijke Ondersteuning (DMO) van de gemeente zet diverse manieren in om ervoor te zorgen dat er niemand buiten de boot valt.

De gemeente vergoedt sinds 2007 de volledige contributie van sportverenigingen via de U-pas voor jeugd. Naast deze contri-

butievergoeding heeft de gemeente wijkgebonden subsidie-regelingen voor sportverenigingen om jongeren te behouden. Deze beide regelingen zijn onderdeel van structureel beleid. In 2008 had 5,1% van de Utrechtse huishoudens een bijstandsuitkering. Het gaat daarbij om 7969 huishoudens in totaal 3.078 kinderen.

DOELSTELLINGEN VAN DE GEMEENTELIJKE SPORTSTIMULERING MINIMAKINDEREN

Het stimuleren van sportdeelname door minimakinderen draait in Utrecht om drie doelstellingen:

- het stimuleren van lidmaatschap van een sportvereniging bij de jongere jeugd (6 tot 12 jaar);
- het behouden van leden bij sportverenigingen, met name jongeren van 12 tot 17 jaar;
- het stimuleren van een specifieke groep, VMBO-jeugd, om in georganiseerd verband te sporten.

De maatregelen voor het sportbeleid zijn feitelijk onderdeel van het minimebeleid.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Allereerst moet een (sport)vereniging besluiten om deel te willen nemen in de nieuwe U-pas regeling; het aantal neemt snel toe, maar niet alle Utrechtse verenigingen hebben dat inmiddels gedaan! Een kind dat wil gaan sporten meldt zich aan bij een aangesloten vereniging; via de systematiek van de U-pas wordt door de vereniging de rekening van contributie rechtstreeks naar de dienst Sociale Zaken gestuurd. Op deze wijze wordt voorkomen dat andere kinderen de 'armoede' situatie te weten komt. De regeling geldt tot aan het 18^e jaar.

RESULTATEN

De gemeente evalueert regelmatig de sportdeelname met behulp van een monitor. Uit deze monitor blijkt een aantal zaken:

- de deelname aan sport stijgt, zowel bij jeugd/jongeren als bij volwassenen;
- het opleidingsniveau van inwoners blijkt de belangrijkste indicator te zijn voor sportdeelname;
- het beleid werkt niet over de gehele gemeente hetzelfde. Per wijk blijkt het meer of minder effectief te zijn.

Vooral deze laatste conclusie heeft ertoe geleid dat de gemeente ook andere dan sociaal-economische factoren onderkent als het gaat om sportdeelname. De sleutel tot het succes blijkt de kwaliteit van de accommodaties én van de sportverenigingen te zijn. De bekostiging en gerichte inzet van verenigingsmanagers en Combinatiefunctionarissen verhogen de kwaliteit van sportverenigingen (speciaal gericht op deelname jeugd).

De verschillende accommodaties in de stad passen hun faciliteiten steeds meer en beter aan moderne sportdoeleinden aan. Door deze maatregelen krijgt de U-pas een volledige stedelijke dekking. De sportverenigingen zijn immers beter toegerust en zijn daarmee meer geneigd om deel te nemen aan de U-pas regeling.

DE SLEUTEL TOT HET SUCCES BLIJKT DE
KWALITEIT VAN DE ACCOMMODATIES ÉN
VAN DE SPORTVERENIGINGEN TE ZIJN

Uitgebreid vangnet blijft relatief onderbenut

Gemeente Vlaardingen

Vlaardingen is een stad met relatief veel kinderen van allochtone afkomst. De gemeente wil meer contact tussen allochtonen en autochtonen stimuleren door deelname aan sport en culturele activiteiten. Sport- en cultuurbeleid wordt duidelijk ingezet voor integratiedoeleinden van minimagezinnen. Vlaardingen heeft bovendien een eigen fonds in het leven geroepen voor sport- en cultuurparticipatie en benut de systematiek van de Stichting Leergeld als vangnet. Toch sleutelt de gemeente aan de regeling, om het gebruik te verhogen.

NETWERKEN VOOR HET WELZIJN VAN KINDEREN

Sinds 1 januari 1992 bestaat in Vlaardingen een Sociaal Cultureel Fonds (SCF) voor minima. Uit dit fonds kunnen activiteiten op het gebied van sport, recreatie, cultuur en cursussen vergoed

worden. De regeling geeft recht op 300 euro voor kinderen tussen 4 en 12 jaar en 480 euro voor kinderen van 12 tot 18 jaar. Naast deze algemene vergoeding zijn er nog extra regelingen, die door toevoeging aan bestaand budget gerealiseerd zijn:

- kinderen die overgaan van de basisschool naar het voortgezet onderwijs kunnen éénmalig een pc met printer ter waarde van 700 euro aanvragen;
- voor diezelfde kinderen is er een starterspakket beschikbaar van 300 euro voor schoolbenodigdheden;
- gezinnen met ten minste één kind in de leeftijd van 12 tot 18 jaar kunnen een internetabonnement van maximaal 200 euro per jaar vergoed krijgen;
- ook wordt een abonnement op een educatief tijdschrift voor de jeugd vergoed, zoals Bobo, Taptoe, Okki of National Geographic Junior;
- volledige vergoeding van bezoek aan een peuterspeelzaal.

Gemeente Vlaardingen

De afdeling Sociale Zaken en Werk is verantwoordelijk voor de uitvoering van de SCF regeling. Zij bekostigt de uitvoering uit het budget voor minimagezinnen. Daarnaast zijn AMC Consultancy en indirect het Armoedenetwerk en Stichting Leergeld betrokken bij dit fonds. De laatste vier jaar lang vindt, in samenwerking met de Cliëntenraad, jaarlijks een zogenaamde 'Armoedeconferentie' plaats. Samen met deelnemende organisaties vormt de gemeente een 'armoedenetwerk'. Partners hierin zijn o.a. AMC Consultancy en de Stichting Leergeld. In 2008 stond dit netwerk in het teken van kinderen. Na ondertekening van het Convenant Kinderen doen mee! vond de netwerkconferentie onder de titel 'In Vlaardingen doen alle kinderen mee' plaats.

Vanuit de Armoedeconferenties zijn het Armoedemeldpunt en de Formulierenbrigade ontstaan. Het Armoedemeldpunt is bedoeld voor hulpverleners (huisartsen, mantelwerkers, thuishulp, enz.) om - na toestemming van betrokkene - een melding te doen. Binnen het armoedenetwerk wordt dan gezocht naar de juiste (gemeentelijke) instelling die hulp kan bieden. De Formulierenbrigade verleent gratis hulp bij het invullen van formulieren die nodig zijn bij het aanvragen van diverse voorzieningen.

Naast het Sociaal Cultureel Fonds in Vlaardingen is een ander lokaal fonds actief: Stichting Leergeld. Minima die financiële ondersteuning nodig hebben kunnen eerst aanspraak maken op de bestaande gemeentelijke regelingen. Als dit door wettelijke beperkingen onmogelijk is, staat het belang van het kind centraal. Stichting Leergeld kan dan alsnog activiteiten voor het kind vergoeden.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

De gemeente Vlaardingen benadert sinds 1 maart 2010 alle inwoners, met een inkomen tot 120% van het minimum, actief met de boodschap dat ze recht hebben op verschillende minima

regelingen. Dit actief benaderen gebeurt vooral via een informatiefolder, met daarin een aanvraagformulier.

Als ouders een aanmeldingsformulier insturen, beoordeelt de gemeente of het gezin en/of het kind in aanmerking komt voor de regeling. Indien dat het geval is, krijgen de ouders een declaratieformulier voor de gemaakte kosten. Dat dient ingevuld retour gestuurd te worden. Binnen vijf werkdagen stort de gemeente dan het gedeclareerde bedrag op de opgegeven rekening. Daarna wordt een nieuw declaratieformulier toegestuurd met daarop bijgehouden het resterende bedrag van het totale persoonsgebonden budget.

RESULTATEN

Ondanks de vele mogelijkheden en de uitgebreide ondersteuning van de regelingen, was er ontevredenheid over het aantal aanvragen dat gedaan werd bij het Sociaal Cultureel Fonds: "Tot 1 maart 2010 was er sprake van een 'haalproduct'. Het blijft moeilijk om de doelgroep te bereiken. Daarom is onderzocht hoe het bereik vergroot kan worden. Naar aanleiding van dit onderzoek is toen de huidige aanvraagprocedure ontwikkeld", aldus K. Zeeman, beleidsmedewerker Sociale Zaken en Werk.

De nieuwe werkwijze is pas op 1 maart van dit jaar in gegaan. Tussenresultaten worden elk kwartaal opgemaakt. Aan het eind van dit jaar worden de resultaten geanalyseerd. Gestreefd wordt naar een jaarlijkse toename van het gebruik met 10%.

DE LAATSTE VIER JAAR LANG
VINDT, IN SAMENWERKING
MET DE CLIËNTENRAAD,
JAARLIJKS EEN ZOGENAAMDE
'ARMOEDECONFERENTIE' PLAATS

Samenwerking tussen kleine gemeenten

Gemeente Achtkarspelen,
Dantumadiel, Dongeradeel
en Kollumerland

GEMEENTE ACHTKARSPLEN, DANTUMADIEL, DONGERADEEL EN KOLLUMERLAND

Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel en Kollumerland werken al jaren samen bij de uitvoering van het minima beleid. Daartoe is de gezamenlijke Lauwerspas in het leven geroepen. De vier gemeenten bepalen in overleg de reikwijdte van de pas. Sinds februari 2009 kunnen pashouders gebruik maken van de regeling Kinderen doen mee! Voor kleine gemeenten kan samenwerking met elkaar leiden tot een efficiënt instrument. De Lauwerspas is daarvan een voorbeeld.

GEMEENTEN ONTWIKKELN ÉÉN GEZAMENLIJK INSTRUMENT.

De Friese gemeenten Dantumadiel, Dongeradeel en Kollumerland werken al ruim dertien jaar samen om de maatschappelijke deelname van minima te bevorderen. Ongeveer vijf jaar geleden sloot de gemeente Achtkarspelen zich hierbij aan.

De vier gemeenten vinden het van groot belang dat mensen in een lagere inkomensgroep kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Het tegengaan van een sociaal isolement is dan ook de voornaamste reden waarom deze gemeenten de Lauwerspas hebben ontwikkeld.

De Stichting Lauwerspas is in het leven geroepen om de uitvoering van de Lauwerspas te coördineren. Deze stichting informeert de doelgroep via een website en nieuwsbrieven. De aanvragen komen rechtstreeks bij de stichting binnen, worden daar beoordeeld en verwerkt. Tevens houdt de Stichting Lauwerspas de registratie bij van de aanvragen en de bestedingen. Het bestuur van de stichting bestaat uit de vier wethouders Sociale Zaken van de samenwerkende gemeenten.

HOE WERKT DE LAUWERSPAS?

Gezinnen met een minimuminkomen kunnen de Lauwerspas aanvragen. Deze geeft onder andere toegang tot twee regelingen. De geld-terug-regeling en de regeling Kinderen doen mee! Met de geld-terug-regeling, die geldt voor alle leeftijden, kunnen pashouders jaarlijks 70 euro declareren voor sociale, sportieve en culturele activiteiten. Sinds februari 2009 kunnen kinderen tussen de vier en achttien jaar ook gebruik maken van de regeling Kinderen doen mee! Deze is grotendeels gelijk aan de geld-terug-regeling, maar kent een hogere vergoeding, namelijk 150 euro. In onderstaand schema staat welke bestedingsdoelen de geld-terug-regeling en de Kinderen doen mee! regeling kennen.

Geld-Terug-Regeling (alle leeftijden)	Kinderen Doen Mee! (4 t/m 18 jaar)
Bijkomende kosten onderwijs: vrijwillige ouderbijdrage, excursies en schoolreisjes	Schoolreisjes, schoolexcursies
Zwemmen	Zwemmen
Lesgeld muziekschool	Lesgeld muziekschool
Contributie sport-, muziek-, toneel- en ontspanningsvereniging	Contributie sport-, muziek-, toneel- en ontspanningsvereniging
Abonnement telefoon (alleen 65+)	Huur of aanschaf muziekinstrumenten
Abonnement bibliotheek	Aanschaf sportkleding en sportmateriaal
Abonnement internet	Museumjaarkaart
Cursussen	Speel-o-theek
Schouwburgbezoek in deelnemende gemeenten	Bezoek culturele evenementen in deelnemende gemeenten
	Sport- en speluitleen
	Kindervakantiekampen

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

De ouders/verzorgers van een kind dat graag een muziekinstrument wil aanschaffen zullen allereerst bij een van de vier gemeenten een Lauwerspas moeten aanvragen. Met de Lauwerspas kan bij de Stichting Lauwerspas een declaratie ingediend worden. Daarbij moet de factuur van de aankoop overhandigd kunnen worden. Omdat de aanschaf alleen via de Kinderen doen mee! regeling vergoed wordt, is het maximum bedrag 150 euro. Daarnaast kan voor bijvoorbeeld de muzikles via de geld-terug-regeling tot een maximum van 75 euro gedeclareerd worden. In totaal kunnen kinderen tussen de vier en achttien jaar een bedrag van 225 euro declareren. In bijzondere gevallen kan de stichting snel handelen of kortstondig afwijken van de procedures. Als iemand graag gebruik wil maken van de geld-terug-regeling, maar het bedrag niet kan voorschieten, kan de stichting zonder veel bestuursrechtelijke procedures beslissen het bedrag als voorschot uit te keren.

“De Lauwerspas bestaat al een aantal jaren en is bekend onder de doelgroep”, aldus Eelco Kingma, medewerker van de Stichting Lauwerspas. “De keuze om de Kinderen doen mee! gelden te koppelen aan de Lauwerspas ligt dus voor de hand. Een andere reden om bij de Lauwerspas aan te sluiten en het geld bijvoorbeeld niet direct aan verenigingen uit te keren, is dat aanvrager anoniem kan blijven. Verenigingen hoeven op deze manier niet te weten welke leden in een minimapositie verkeren”, aldus Sjon Stellinga, wethouder Sociale Zaken gemeente Achtkarspelen.

TWEE PETTEN

De bestuurlijke constructie van de Stichting Lauwerspas is echter niet ideaal. Gemeenten stellen het geld beschikbaar en doordat de wethouders zelf het bestuur vormen, beoordelen zij gelijktijdig de besteding van het geld. Daarmee hebben de gemeenten in feite twee petten op. Daarom wordt in 2010 de Stichting Lauwerspas opgeheven. In de plaats daarvan komt er een ‘Gemeenschappelijke Regeling’ die ook valt onder de gelijknamige Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr). Hierdoor is de uitvoering van de Lauwerspas en bijbehorende regelingen sterker gebonden aan bestuurlijke procedures.

RESULTATEN

Eind 2009 zijn er 920 kinderen van vier tot achttien jaar bekend bij Stichting Lauwerspas. 558 kinderen daarvan hebben gebruik gemaakt van de regeling. De kinderen in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar maken het minst gebruik van de Kinderen doen mee! regeling. “Een mogelijke oorzaak hiervan is dat de meeste kinderen vanaf twaalf jaar naar de middelbare school gaan en in deze regio daar vaak vijftien kilometer voor moeten fietsen. Hierdoor hebben ze minder vrije tijd.”, verklaart Stellinga “Maar dat is speculatie. We hebben nog geen onderzoek gedaan naar het onbenut blijven van de Kinderen doen mee! regeling. Onze eerste prioriteit is nu om het komende jaar voorlichting te geven over de regeling aan het onderwijzend personeel in de gemeenten.”

VOOR KLEINE GEMEENTEN KAN
SAMENWERKING MET ELKAAR LEIDEN
TOT EEN EFFICIËNT INSTRUMENT

De gemeente financiert, maar voert niet uit

Gemeente Coevorden

GEMEENTE COEVORDEN

In de gemeente Coevorden was de ondertekening van het convenant het startsein voor het 'Fonds Kinderen doen mee!'. Bewust is gekozen om de uitvoering bij het Algemeen Maatschappelijk Werk Coevorden (AMW) neer te leggen. In een overeenkomst tussen de gemeente en AMW wordt vastgelegd onder welke voorwaarden het 'Fonds Kinderen doet mee' kan en mag opereren. Dit geeft voldoende waarborgen. De gemeente heeft nadrukkelijk gekozen voor de rol van financier.

DOELSTELLING EN ORGANISATIE

Het doel van het fonds Kinderen doen mee! is het aantal kinderen van 4 tot 18 jaar die door armoede maatschappelijk niet kunnen meedoen, met de helft terug te dringen. Dit geldt specifiek voor de gebieden sport, cultuur en onderwijs. De gemeente Coevorden heeft daartoe een convenant gesloten met diverse maatschappelijke organisaties. De eerste partner was het Algemeen Maatschappelijk Werk Coevorden (AMW), gevolgd door onder meer Promens Care, Home-start Coevorden, Humanitas Coevorden, Voedselbank, Verslavingszorg Noord-Nederland en de regionale instelling voor begeleiding op het gebied van wonen, werken en welzijn.

Het AMW Coevorden voert de regeling uit in opdracht van de Gemeente. De projectorganisatie bestaat uit een projectcoördinator en projectmedewerker. Het fonds vergoedt maximaal 300 euro in natura.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

De ouders of verzorgers kunnen een afspraak maken bij het AMW of vullen de antwoordkaart op de informatiefolder in waarop een afspraak wordt aangevraagd. Tijdens deze afspraak kijkt de medewerker specifiek naar de wensen van de ouders en/of het kind. Die wensen kunnen heel divers zijn. De regeling heeft namelijk

betrekking op óf sport, óf cultuur óf onderwijs. En altijd voor de duur van een jaar.

Voorbeelden op het gebied van sport zijn: lidmaatschappen van voetbal, turnen, zwemmen, scouting, fitness, gym, karate, judo, tennis, paardrijden, hockey, volleybal en handbal. Op het gebied van cultuur: streetdance, muziekles, musical en ballet. Voorbeelden op het gebied van onderwijs zijn: computer met internet, schoolspullen, bijdrage in de schoolkosten of een fiets.

Als de aanvraag wordt gehonoreerd, wordt niet alleen de contributie vergoed, maar ook de bijpassende (sport-)kleding. Voor het aanschaffen van sportkleding is er een afspraak met een sportzaak in Coevorden. Het kind kan daarna gaan sporten; AMW Coevorden verzorgt de registratie en de financiële afwikkeling en ziet erop toe dat de gemeente de binnengekomen rekeningen betaalt aan zowel de sportzaak als de sportvereniging.

De facturen gaan rechtstreeks naar AMW en niet naar de gezinnen. Er kan overigens voor slechts één activiteit een vergoeding worden aangevraagd: of voor lidmaatschap en sporttenu van een sportvereniging of voor bijvoorbeeld het lidmaatschap van de bibliotheek.

"Goede informatieverstrekking is een belangrijke voorwaarde om de regeling te laten slagen" aldus Frans Nieuwenhuijs, projectcoördinator 'Fonds kinderen doen mee'. "Daarom hebben we veel gedaan om de regeling onder de aandacht van de doelgroep te brengen. We gaven bijvoorbeeld een briefing voor aanvang van de regeling aan 250 lokale organisaties, waaronder de scholen. Daarnaast staat er geregeld informatie over het fonds in de krant".

RESULTATEN

Op voorhand was de afspraak dat het project geslaagd zou zijn, als er 240 aanvragen waren aan het einde van de looptijd. De belangstelling bleek groot. Huishoudens met een inkomen van maximaal 120% van het minimum komen in aanmerking. 637 kinderen tussen de 0 en 18 jaar behoren tot de doelgroep.

Van dit totale aantal zijn in 2009 304 aanvragen gehonoreerd, waarvan 203 voor sport, 31 voor cultuur en 70 voor onderwijs. Het project wordt daardoor gezien als een groot succes. Frans Nieuwenhuijs: "Dit is vooral te danken aan de wijze waarop de aanvragen tot stand komen. Er wordt maatwerk geleverd door dat ingegaan wordt op de specifieke wensen van de aanvragers. Daarnaast is er een goede samenwerking tussen de gemeente Coevorden en vele andere organisaties in de gemeente."

Een andere succesfactor is dat één organisatie alles afhandelt. Het was in eerste instantie de bedoeling dat het project zou lopen van 1 juni 2009 tot 31 december 2009. Maar het project is inmiddels verlengd tot eind maart 2010. De gemeente heeft beloofd ermee door te gaan. Maar de wijze waarop is afhankelijk van de visie van de nieuwe gemeenteraad.

DE GEMEENTE HEEFT
NADRUKKELIJK GEKOZEN
VOOR DE ROL VAN FINANCIER

Mee[®]doen-regeling voor Sport en Cultuur

Gemeente Noordoostpolder

DE MEE[®]DOEN-BEWEGING IS BEDOELD
OM ACTIVITEITEN TE ONTWIKKELEN
VOOR ËN MET DE DOELGROEP

De gemeente Noordoostpolder heeft ervoor gekozen om het bestaande Participatiefonds te vervangen door de zogenoemde Mee®doen-regelingen. Deelname aan het Participatiefonds bleek te ingewikkeld voor de doelgroep en daardoor werd er te weinig gebruik van gemaakt. De nieuwe Mee®doen-regelingen, waar nu ook sport en cultuur onderdeel van uitmaken, zijn eenvoudiger en vallen geheel binnen minimabeleid. Tevens wordt sterk ingezet op communicatie en informatieverstrekking.

De gemeente Noordoostpolder kende een Participatiefonds om de minima in de gemeente bij te staan. Dit fonds was er voor gezinnen tot 110% van het minimuminkomen. Kinderen van 2 tot 16 jaar uit deze gezinnen konden 100 euro per jaar krijgen om aan sport of cultuur te besteden. De Bijzondere Bijstand bekostigde dit fonds en er was een declaratieregeling. Iemand die geld wilde ontvangen uit het fonds moest dus eerst zelf de kosten van het lidmaatschap van een vereniging voorschieten. Vervolgens kon hij of zij met het bonnetje naar de gemeente om het geld te innen. Dit bleek voor velen een te hoge drempel.

VAN PARTICIPEREN NAAR MEE®DOEN

Het Participatiefonds ging over in Mee®doen-regelingen, juist op het moment dat de landelijke regeling 'Kinderen doen mee!' er kwam. Ook is de inkomensgrens verschoven van 110 naar 120% van het minimuminkomen, werd de doelgroep verruimd naar 2 tot 18 jarigen en is het te besteden bedrag verhoogd van 100 naar 150 euro. Tenslotte is ook nog extra geld gereserveerd voor communicatie.

NIEUW BELEID

Het nieuwe beleid van de gemeente is opgebouwd rond twee pijlers:

1. de Mee®doen-regelingen: dit zijn financiële tegemoetkomingen voor minima die bestaan uit de onderdelen: Mee®doen-Jongeren, Mee®doen-Chronisch zieken en gehandicapten én Mee®doen-65-plussers. Op termijn wordt ook de doelgroep Volwassenen hieraan toegevoegd;
2. de Mee®doen-Beweging is bedoeld om activiteiten te ontwikkelen voor én met de doelgroep.

Ondersteuning van deze twee pijlers wordt gegeven door:

- Mee®doen-Projecten: bijvoorbeeld in de vorm van een energieproject voor minima, waarbij zij advies krijgen over hun energieverbruik;
- Mee®doen-Platform: hierin wordt kennis en ervaringen over armoede samen met welzijnsinstellingen gedeeld. Dit heeft het karakter van een denktank voor gemeentelijk beleid;
- Mee®doen-Monitor: dit is de beleidseffectmeting van het armoedebeleid.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Een kind en/of ouder die gebruik wil maken van deze regeling, moet een aanvraag indienen. Indien het kind of gezin binnen de kaders van Mee®doen valt wordt de aanvraag gehonoreerd. Er wordt een voucher uitgereikt, waarmee het kind de aanschaf van een kledingstuk en/of contributie betaalt. Nadeel van deze werkwijze was dat de gemeente daardoor het zicht op de werkelijke besteding van de gelden kwijt raakt. Daarom is inmiddels besloten over te gaan van een financiële regeling naar een natura regeling. Hierdoor wordt het voor de gemeente inzichtelijker waaraan de vouchers besteed worden.

"Indien nodig kan dan een verdeling gemaakt worden tussen de bestedingen bij sport- en/of cultuurverenigingen", aldus Hanneke Hofman van de Gemeente Noordoostpolder. "Over enige tijd willen we ook sport- en kunstverenigingen betrekken bij het platform. Tot de zomer 2010 onderzoekt de gemeente hoe de overgang gerealiseerd kan worden. Daarna is er een half jaar de tijd om de natura regeling te implementeren. Op 1 januari 2011 zou de regeling in werking moeten treden."

PLATFORMSTRUCTUUR IS BEWUST GEKOZEN

Het Mee®doen platform bestaat uit allerlei welzijnsorganisaties, de voedselbank, Stichting Leergeld en andere instellingen. Daar is zeer bewust voor gekozen, omdat een belangrijk doel van het platform is dat de organisaties die zich richten op minima elkaar beter leren kennen. Het Mee®doen-platform komt drie keer per jaar bijeen. Tijdens de overleggen brengen de betrokkenen de Mee®doen-regeling steeds onder de aandacht. Buiten deze

organisaties is er geen samenwerking met anderen bij de uitvoering van de Mee®doen-regeling.

RESULTATEN

Uit de armoede nulmeting in 2008 bleken 3.600 van 19.000 huishoudens, die de gemeente herbergt, onder de armoedegrens te leven. In 2009 zijn via de nieuwe regeling 440 kinderen daarvan bereikt en daardoor lid geworden van clubs en/of verenigingen. De gemeente is trots op de snelheid waarmee tegenwoordig een aanvraag wordt behandeld. "Dit is 20% van de tijd vergeleken met de uitvoering van het Participatiefonds. Ook zijn we zeer blij met het budget voor communicatie. Hierdoor kan de regeling goed onder de aandacht gebracht worden van de doelgroep", aldus Hanneke Hofman van de Gemeente Noordoostpolder.

*DE NIEUWE MEE®DOEN-REGELINGEN,
WAAR NU OOK SPORT EN CULTUUR
ONDERDEEL VAN UITMAKEN, ZIJN
MAKKELIJKER EN VALLEN GEHEEL
BINNEN MINIMABELEID*

Stichting Leergeld en Oosterhout-pas voorkomen stigmatisering

Gemeente Oosterhout

GEMEENTE OOSTERHOUT

Het motto 'Oosterhout familiestad, iedereen doet mee' is een leidend uitgangspunt voor het beleid. Dit motto houdt ook in dat gemeentelijk beleid stigmatisering tracht te voorkomen. Gemeentelijke instrumenten worden daarom niet uitsluitend voor minima ingezet. De toegang voor minima wordt echter wel laagdrempelig ingericht. Daarnaast kent de stad een bijzondere samenwerking met de GGD. De uitvoering van de stimuleringsactiviteiten laat de gemeente over aan de Stichting Leergeld.

NIET-STIGMATISERENDE REGELINGEN

Sinds het najaar van 2009 geeft de gemeente de zogenoemde Oosterhout-pas uit. Alle burgers kunnen deze pas aanvragen. Minima krijgen deze pas gratis. Bovendien staat er voor hen een beginsaldo van 50 euro op de pas. De pas geeft bij aangesloten winkels, waaronder ook sportwinkels, korting.

Daarnaast is de Stichting Leergeld actief. Bij een indicatie van armoede verloopt aanmelding via de algemene structuur van de Stichting Leergeld, maar ook via de GGD en de jeugdgezondheidscentra. De Stichting Leergeld opereert volgens eigen, algemene intake criteria. De stichting declareert per uitkering bij de gemeente.

Oosterhout stelt per jaar maximaal 33.750 euro voor sport en maximaal 20.000 euro voor cultuur ter beschikking. De doelgroep betreft kinderen tot 18 jaar. De Stichting Leergeld functioneert als 'uitvoeringsorganisatie' voor de gemeente. De gemeente heeft daarin geen bestuurlijke vertegenwoordiging. De samenwerking ligt vast via een contract. Daarbij gaat het om ondersteuning bij zowel sport en beweegdeelname als bij cultuurparticipatie.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Kinderen kunnen op verschillende manieren in aanmerking komen voor een financiële bijdrage. De eerste manier is het invullen van een aanvraagformulier. De ouders/ verzorgers nemen dit formulier mee naar de gemeente en vragen bijzondere bijstand aan. De gemeente verstrekt deze bijzondere bijstand en meldt het kind vervolgens aan bij De Stichting 'Oosterhout in beweging'. Deze stichting stimuleert bewegen. Deelname aan de beweeg- en sportactiviteiten die de stichting organiseert zijn gratis. Voor lidmaatschap van een sportvereniging en/of sportkleding geldt per kind een maximum van 225 euro per jaar. De stichting maakt contributies rechtstreeks naar de sportverenigingen over. Voor kleding moeten ouders het bedrag eerst voorschieten.

RESULTATEN

In 2008 zijn in totaal 789 aanvragen voor sportdeelname gehonoreerd; daarbij was een bedrag van ruim 86.000 euro gemoeid. Na de impuls van 2009 is het aantal gehonoreerde aanvragen toegenomen tot 1.295, met een besteding van ruim 139.000 euro.

DE OOSTERHOUT-PAS.
ALLE BURGERS KUNNEN
DEZE PAS AANVRAGEN.
MINIMA KRIJGEN DEZE
PAS GRATIS.

Stichting Leergeld kiest voor Digitaal Meedoen

Gemeente Deventer

GEMEENTE DEVENTER

De gemeente Deventer heeft een groot deel van de convenantgelden bestemd voor de Stichting Leergeld Deventer (SLD). Circa 1.400 kinderen in Deventer hebben via hun ouders gebruik gemaakt van deze regeling, en hebben daarmee toegang gekregen tot het wereldwijde web. Een goed voorbeeld van randvoorwaardelijke facilitering en stimulering.

De gemeente Deventer neemt deel aan het Convenant Kinderen doen mee! De afgesproken inzet van de gemeente is een onderdeel van haar bredere armoedebeleid dat tot en met 2010 is beschreven in de nota 'Meedoen met Deventer'. De extra convenantgelden zijn voor een groot deel bestemd voor de Stichting Leergeld Deventer (SLD). Het gaat om in totaal 305.000 euro voor het jaar 2009 en 2010.

DE STICHTING LEERGELD DEVENTER

De Stichting Leergeld Deventer maakt het mogelijk dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen meedoen aan culturele activiteiten en sport. Veel kinderen maken al gebruik maken van de regelingen die zij aanbiedt en de Stichting heeft goede ingangen bij scholen en verenigingen. De Stichting Leergeld is reeds zes jaar actief.

Voor de gemeente was het aantrekkelijk om de regeling uit te besteden aan de stichting. "De uitvoeringskosten waren op die manier bijzonder laag. Daarnaast waren de bekendheid met de doelgroep en de goede naam die de stichting in Deventer heeft redenen om de regeling door Stichting Leergeld te laten uitvoeren.", aldus Yvonne Tiemens, beleidsmedewerker van de afdeling Werk en Inkomen.

INTERNET OOK VOOR GEZINNEN DIE LEVEN OP DE MINIMUMGRENSEN

De SLD heeft niet gekozen om de extra gelden aan te wenden voor extra stimulering van de sport- en cultuurdeelname. Dit gebeurt immers al in ruime mate. De stichting wil hiermee nu vooral verstrekking van internetabonnementen verzorgen voor gezinnen met kinderen die moeten rondkomen van een minimuminkomen. Voor 2009 en 2010 is daarom ingezet op 'Digitaal Meedoen'. De Cliëntenraad WWB en de gemeenteraad van Deventer ondersteunen dit initiatief. De regeling geldt voor kinderen en jongeren tot 18 jaar uit gezinnen die moeten leven van maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm. Deze norm hanteert de stichting ook voor andere dan internetdonaties, zoals sport, cultuur, muziek of dans.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Alle gezinnen die bekend zijn bij de SLD krijgen een aanvraagformulier toegestuurd. Wanneer een gezin dit formulier heeft ingevuld en teruggestuurd, voert de stichting een inkomens-toets uit. Als de aanvraag wordt toegekend, ontvangt het gezin een leergeldcheque van ongeveer 200 euro voor de duur van een jaar. Bij inlevering van deze cheque in een van de geselecteerde internetwinkels, kan een gezin een internetabonnement krijgen bij bepaalde providers. Als het gezin geen computer bezit, kan het gezin ook in aanmerking komen voor de aanschaf hiervan. De provider levert de dienst aan het gezin en stuurt de leergeldcheque als factuur naar de stichting, die dan de rekening

betaalt. Een soortgelijke werkwijze wordt toegepast bij de regeling voor sport-, cultuur- en schoolkosten.

RESULTATEN

In 2008 bereikte de stichting met dit initiatief 1.100 kinderen. In 2009 steeg dit aantal naar 1.400 kinderen. Het aantal gezinnen dat gebruik maakt van donaties is verschillend per categorie:

- 125 kinderen maken gebruik van donaties voor cultuur, muziek en dans;
- 750 kinderen maken gebruik van donaties voor sport;
- het aantal gezinnen die een aanvraag internet gehonoreerd hebben gekregen is gestegen tot boven de 525.

De groei is mede veroorzaakt door veel aanvragen voor internet. Ook de economische crisis leidt tot meer aanvragen. Daarnaast verstrekt de stichting veel informatie over de regelingen, via bijvoorbeeld free publicity.

KINDEREN DOEN MEE! DE AFGE-
SPROKEN INZET VAN DE GEMEENTE
IS EEN ONDERDEEL VAN HAAR
BREDERE ARMOEDEBELEID DAT TOT
EN MET 2010 IS BESCHREVEN IN
DE NOTA 'MEEDOEN MET DEVENTER'

Duidelijk maatwerk voor minima

Gemeente Wijk bij Duurstede

HET MOTTO "OOSTERHOUT FAMILIESTAD,
IEDEREEN DOET MEE" IS EEN LEIDEND
UITGANGSPUNT VOOR BELEID.

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft ervoor gekozen de subsidiemogelijkheden voor sport en sociaal-culturele activiteiten onder te brengen in de bestaande regelingen. Daarmee is duidelijkheid voor de doelgroepen ontstaan, en kan gebruik worden gemaakt van de bestaande aanmeldingssystemen en de gemeentelijke netwerken. De Regionale Sociale Dienst regelt de uitvoering van de regeling. In 2009 is hiermee voor het eerst ervaring opgedaan, met positieve resultaten.

ALLE SUBSIDIES VOOR MINIMA IN ÉÉN OVERZICHT

De gemeente kent 14 'Regelingen minimeleid'. Aan de hand van de inkomensgrens stelt de gemeente vast of inwoners een beroep kunnen doen op een regeling. De gemeente onderscheidt drie inkomenscategorieën:

- 100% van het minimuminkomen
- 110% van het minimuminkomen
- 120% van het minimuminkomen

Gemeente Wijk bij Duurstede

Van de circa 9900 huishoudens in de gemeente Wijk bij Duurstede vallen er ongeveer 550 onder de minimumgrens. De mensen die in de doelgroep vallen kunnen -afhankelijk van hun inkomen- een beroep doen op één of meer regelingen, waaronder die voor sport en sociaal-culturele activiteiten. Daardoor is er duidelijkheid: alle gemeentelijke regelingen kunnen door huishoudens in één aanvraag en bij één instantie aangevraagd worden.

De gemeente bepaalt jaarlijks de maximale hoogte van de bijdrage per aanvraag per categorie. Voor sport was dit in 2009 maximaal 200 euro en voor sociaal-culturele activiteiten is 125 euro. Bij sport gaat het naast de vergoedingen voor contributies bijvoorbeeld ook om sportkleding. Bij sociaal-culturele activiteiten bijvoorbeeld om deelname aan de toneelschool of muziekschool. De bijdrage voor kosten van sportactiviteiten is sinds 2009 gestegen. Voor sociaal-culturele activiteiten bleef het bedrag gelijk.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

De Regionale Sociale Dienst (RSD) voert de regeling voor de gemeente uit. Ouders die voor hun kind een tegemoetkoming voor de kosten van het sportabonnement of sportkleding willen aanvragen kunnen hun aanvraag direct bij de RSD indienen. De RSD beoordeelt de aanvraag en bepaalt eventueel het percentage van de tegemoetkoming. De ouders moeten wel 'een betalingsbewijs kunnen overleggen voor de kosten van het lidmaatschap van een sportvereniging en/of deelname aan sociaal-culturele activiteiten. Dit gebeurt om misbruik te voorkomen. Na inlevering van het betalingsbewijs krijgt de aanvrager de kosten (of een percentage daarvan) vergoed. De aanvrager moet de kosten dus eerst zelf betalen. Er vindt geen 'natura'-vergoeding plaats.

In Wijk bij Duurstede kiest de gemeente bewust voor het onderbrengen van de stimulering van sport- en cultuurdeelname van minimahuishoudens in het bestaande stelsel van minimaregelingen. "Deze keuze is gemaakt om maatwerk te kunnen leveren. Daarnaast kunnen we op deze manier gebruik maken van het bestaande netwerk in de gemeente, waaronder scholen en verenigingen, om te signaleren en te informeren", aldus Debby van Zetten, beleidsmedewerker sportbeoefening- en bevordering.

RESULTATEN

In 2009 maakten 223 personen gebruik van de regeling voor maatschappelijke activiteiten. In totaal hebben 35 kinderen gebruik gemaakt van de regeling sportbereik. Dit is een bevredigend resultaat, mede omdat 2009 het eerste jaar was van deze regeling.

DE GEMEENTE WIJK BIJ
DUURSTED E HEEFT ERVOOR
GEKOZEN DE SUBSIDIEMOGELIJK-
HEDEN VOOR SPORT EN SOCIAAL-
CULTURELE ACTIVITEITEN ONDER
TE BRENGEN IN DE BESTAANDE
REGELINGEN

Groot bereik door pro-actieve houding gemeente

Gemeente Leiden

GEMEENTE LEIDEN

Leiden hanteert een algemene declaratieregeling. Deze bestaat in de huidige vorm sinds 2004 en is in het leven geroepen ter bevordering van deelname aan de maatschappij van minima. Hieronder vallen ook activiteiten op het gebied van cultuur en sport. Omdat de bestaande regeling zeer goed bekend is bij de doelgroepen, heeft de gemeente Leiden deze lange tijd als enige instrument ingezet. Toch overweegt de gemeente om ook lokale Jeugdsport- en cultuurfondsen te faciliteren.

EEN PRO-ACTIEVE REGELING

De Leidse declaratieregeling geldt voor alle gezinsleden tot 65 jaar en beslaat een uitgebreid spectrum aan activiteiten en materiële zaken, die voor vergoeding in aanmerking komen. Afhankelijk van het netto inkomen bedraagt de vergoeding maximaal 210, 160 of 110 euro per jaar per gezinslid.

Naast de declaratieregeling kent de gemeente Leiden in het kader van het minimabeleid een regeling schoolbijdrage. De vergoeding hiervan is maximaal 75 euro per jaar voor kinderen op de basisschool en 150 euro voor kinderen in het voortgezet onderwijs.

De gemeente voert zelf de declaratieregeling uit. De Raad & Daadwinkels, gemeentelijke voorposten in de verschillende wijken, informeren de doelgroep over het minimabeleid. Ook wordt daar hulp geboden bij invullen van het aanvraagformulier en deze winkels hebben als extra taak om het maatschappelijk werk, welzijnswerk en aanverwante stichtingen voor te lichten over de Leidse minimaregelingen.

Daarnaast stuurt de gemeente aan het begin van het jaar iedereen die een bijstandsuitkering heeft of waarvan bekend is dat zij een inkomen hebben tot 110% van het bijstandsniveau, een

toekenning toe. Hierin staat het bedrag genoemd waar iemand op basis van de declaratieregeling en de regeling schoolbijdrage recht op heeft. Halverwege het jaar volgt nog een herinneringsbrief. De gemeente kent bij deze reeds 'bekende' groep de vergoeding ambtshalve toe.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Ouders/verzorgers die een vergoeding willen ontvangen, dienen een aanvraag in om in aanmerking te komen voor de declaratieregeling. Voor acceptatie gelden twee criteria: het netto inkomen van het huishouden en de aanvraag moet passen in de doelstelling

het bevorderen van maatschappelijke participatie. De gemeente kent vergoedingen toe via een gestaffeld systeem. Alle gezinsleden hebben een afzonderlijk recht op een vergoeding. De gemaakte kosten voor een cursus of lidmaatschap kunnen gedeclareerd worden. Een officieel betaalbewijs moet daarbij overlegd worden. Ouders kunnen kiezen om het bedrag rechtstreeks aan een vereniging over te laten maken of op de eigen rekening te ontvangen. De gemeente registreert iedere betaling en houdt zo het bereik van de declaratieregeling bij. Zo is bekend dat veel fietsen en computers gedeclareerd worden. Het is ook mogelijk om het budget als gezin te gebruiken, dus de bedragen per persoon bij elkaar op te tellen.

“Binnen de declaratieregeling kan bijvoorbeeld een computer worden aangeschaft waar het hele gezin profijt van heeft. Daarom is het niet altijd mogelijk na te gaan of bedragen specifiek gebruikt worden voor de kinderen van het gezin. De gemeente zou de declaratieregeling dan ook meer kunnen verfijnen waardoor ze beter inzicht krijgt in de besteding van de gelden. Door de brede opzet van de declaratieregeling is er geen garantie dat het bedrag voor actieve participatie wordt gebruikt,” licht Piet Minderhoud, beleidsmedewerker Sociaal en Economisch beleid, toe.

RESULTATEN

Beide regelingen hebben een behoorlijk tot groot bereik. Waar dat niet het geval is, bijvoorbeeld bij nieuwe doelgroepen, wordt via publiciteitscampagnes, spotjes op lokale radiostations, advertenties in huis-aan-huisbladen, posters en flyers informatie over de regelingen verspreid.

De gemeente denkt er over na om te gaan samenwerken met het landelijke Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Als dit idee werkelijkheid wordt, is dit voor kinderen een belangrijke uitbreiding op de bestaande regelingen.

DAARNAAST STUURT DE GEMEENTE
AAN HET BEGIN VAN HET JAAR IEDEREEN
DIE EEN BIJSTANDSUITKERING HEEFT OF
WAARVAN BEKEND IS DAT ZIJ EEN
INKOMEN HEBBEN TOT 110% VAN HET
BIJSTANDSNIVEAU, EEN TOEKENNING TOE

Gratis jeugdsport werkt!

Gemeente Rotterdam
(deelgemeente Overschie)

ROTTERDAM (DEELGEMEENTE OVERSCHIE)

De Rotterdamse deelgemeente Overschie heeft sinds 2008 een fundamentele maatregel getroffen. Daarbij integreert de gemeente minimabeleid en (jeugd-) sportstimuleringsbeleid: lidmaatschap van een (sport-) vereniging is voor alle schoolgaande jeugd gratis! Dit geldt voor de georganiseerde clubsport, maar ook voor anders georganiseerde sport zoals judo scholen, kickbox scholen etc. Minimabeleid, of sportbeleid? Of beide? Het ambtelijke apparaat is enthousiast over deze maatregel.

JEUGD OVERSCHIE SPORT GRATIS

De deelgemeente Overschie is een kleine, maar slagvaardige organisatie. De deelgemeente is verantwoordelijk voor zaken als veiligheid, verkeer, welzijn, cultuur, recreatie, sport, ruimtelijke ordening en buitenruimte. De andere terreinen, waaronder de extra middelen voor minimabeleid, zijn de verantwoordelijkheid van Rotterdam.

In januari 2008 is een bewuste keuze gemaakt om het (jeugd-) sportstimuleringsbeleid niet te baseren op inkomensverschillen. Er is toen gestart met het project 'Overschie Sport Gratis'. Dit houdt in dat alle schoolgaande jeugd in Overschie kosteloos kan sporten. Minimabeleid en sportbeleid gaan op deze manier in elkaar over. Maar niet alleen deze beide beleidsterreinen.

DOELSTELLINGEN

Met dit 'gratis sport' beleid streeft de gemeente de volgende doelen na:

- zinnige vrijetijdsbesteding aan de jeugd geven, waardoor de kans op ontsporen vermindert;
- het verenigingsleven in Overschie een extra impuls geven;
- nieuw kader werven en daardoor de sociale cohesie binnen de deelgemeente versterken.

De gemeente koppelt hiermee uitvoering van de sport- en minima regeling aan algemeen stadsbeleid. De deelgemeente werkt als

een 'inkooporganisatie van overheidsproducten'. Dit betekent dat zij de uitvoering van beleid extern inkoopt, bij voorkeur bij een Rotterdamse gemeentelijke dienst.

De uitvoering van "Overschie Sport Gratis" is in 2008 en 2009 buiten de gemeente weggezet bij Ambition Sportburo. Per januari 2010 neemt de Rotterdamse dienst Sport en Recreatie de uitvoering weer over. Deze dienst zal nog sterker dan hiervoor het deelgemeentelijke sportbeleid koppelen aan het stedelijke beleid. Op deze wijze vervult 'Overschie Sport Gratis' een voorbeeldfunctie van hoe gemeente en deelgemeente complementair aan elkaar beleid uit kunnen voeren.

"Door het opnemen van de spelregels voor leden en verenigingen op het aanvraagformulier weet iedereen waar hij aan toe is. En doordat we de afspraken samen hebben ondertekend is er ook draagvlak voor. Deze spelregels zijn overigens ook weer opgesteld in overleg met de verenigingen", aldus programmacoördinator Paul van Weelden.

VAN AANVRAAG TOT TOEKENNING

Kinderen kunnen zich inschrijven als lid van een sportvereniging. Als de vereniging een nieuw lid inschrijft, gaat de rekening voor het lidmaatschap per declaratie naar de deelgemeente. Dit geldt voor één lidmaatschap per kind. De deelgemeente Overschie vergoedt alleen lidmaatschapskosten voor sport- of scoutingverenigingen. Daaraan zijn voorwaarden verbonden: het kind moet minimaal één seizoen lid blijven van de vereniging om in aanmerking te komen voor het gratis lidmaatschap. Steekproefsgewijs wordt de aanwezigheid van de kinderen gecontroleerd. Ouders/verzorger tekent een overeenkomst met de deelge-

meente. Daarin aanvaarden zij de spelregels en de consequentie dat, indien hun kind binnen het jaar de vereniging verlaat, zij de helft van het lidmaatschapsgeld moeten terugbetalen.

DE VERENIGING CENTRAAL

Bij 'Overschie Sport Gratis' staan de verenigingen centraal. De verenigingen moeten ervoor gaan zorgen dat meer kinderen gaan sporten. Het belangrijkste instrument is het gratis lidmaatschap voor alle schoolgaande kinderen van 4 tot en met 18 jaar.

In 2008 en 2009 stelde de deelraad daarvoor 150.000 euro beschikbaar. Daarnaast zijn de middelen die toch al werden uitgegeven aan wijk-sport 'opgehangen' aan deze kapstok. Dat betekent dat wijk- en vakantiesportevenementen nu ook in het teken staan van sporten in verenigingsverband.

Belangrijk onderdeel van 'Overschie Sport Gratis' is de communicatie. De gemeente geeft optimaal ruchtbaarheid aan de boodschap dat kinderen tussen de 4 en 18 jaar gratis kunnen sporten. Daartoe ligt er een communicatieplan, dat gekoppeld is aan een activiteitenplan. Daarbij wordt eerst op algemeen niveau ingestoken, maar ook op individueel niveau. De verdere verdieping naar individueel niveau is een belangrijke bestuurlijke opdracht voor 2010.

RESULTATEN

In 2008 is men gestart met kinderen van het basisonderwijs en in 2009 met kinderen van het voortgezet onderwijs. Om betrokkenheid te krijgen van sportverenigingen zijn voor aanvang van het project zogenaamde 'Kuipgesprekken' gevoerd. "Dat heeft ervoor gezorgd dat het contact met de sportverenigingen sterk is verbeterd", vertelt Paul van Weelden, programmacoördinator Sociaal van de deelgemeente. Als de sportverenigingen vragen hadden of tegen problemen aanliepen, zijn deze in kaart gebracht. Zo kon de deelgemeente antwoorden of oplossingen aandragen. Deze werkwijze verloopt naar wederzijdse tevredenheid. Ook de administratieve organisatie is robuust ingericht. Toetsing van de aanvragen is transparant:

Het effect ligt er ook niet om. Werd in 2008 gestart met 280 kinderen van 4 tot 12 jaar, die lid waren van een sportvereniging. In 2009, een jaar later, waren dit er 400 (waarvan 180 nieuwe leden). In 2010, nog een jaar later, 610 (waarvan 230 nieuw). Ook op de leeftijdscategorie tussen de 13 en 18 jaar blijkt het effectief te werken: per 1 januari 2010 zijn 250 jongeren jaar zijn lid van een sportvereniging, waarvan 85 nieuwe leden.

Bijlage

BIJLAGE

Lijst van respondenten gerangschikt naar:

GEMEENTE

- Achtkarspelen: Dhr. S. Stellinga, wethouder Sociale Zaken en vicevoorzitter van de Stichting Lauwerspas
- Achtkarspelen en Kollummerland: Mevr. M. Bakker, beleidsmedewerker Sociale Zaken
- Arnhem: Dhr. G. Geurken, Hoofd afdeling Sportontwikkeling
- Deventer: Mevr. Y. Tiemens, Juridisch beleidsmedewerker bij de afdeling Werk & Inkomen
- Dongeradeel en Datumadiel: Dhr. R. Cuperus, beleidsmedewerker Sociale Zaken
- Leiden: Dhr. P. Minderhoud, beleidsmedewerker sociaal en economisch beleid
- Noordoostpolder: Mevr. H. Hopman, beleidsmedewerker Samenleving
- Oosterhout: Dhr. A. Vermeer, Coördinator Inkomen, Zorg en Werk
- Oosterhout: Dhr. R. Gabriels, Beleidsmedewerker Inkomen, Zorg en Werk
- Rotterdam, deelgemeente Overschie: Dhr. P. van Weelden, Programmacoördinator Sociaal
- Utrecht: Mevr. J. Brouwer, Dienst Maatschappelijke Ondersteuning
- Utrecht: Dhr. R. Makkinga, Dienst Maatschappelijke Ondersteuning
- Venlo: Mevr. G. Stoffels, cultuur consulent Jeugdcultuurfonds
- Venlo: Mevr. R. Goossens, coördinator Jeugdsportfonds
- Venlo: Dhr. N. Geurts, stagiair Jeugdsportfonds
- Vlaardingen: Dhr. K. Zeeman, beleidsmedewerker Sociale Zaken en Werk
- Vlaardingen: Mevr. J. Assies, afdelingshoofd Sociale Zaken en Werk
- Wijk bij Duurstede: Mevr. D. van Zetten, Medewerker Sportbeoefening en –bevordering

STICHTING

- Stichting Lauwerspas: Dhr. E. Kingma, medewerker Stichting Lauwerspas
- Stichting Leergeld Deventer: Dhr. H. Groothuis
- Stichting Algemeen Maatschappelijk Werk Coevorden: Dhr. F. Nieuwenhuijs, Projectcoördinator ‘Fonds kinderen doen mee’

Jeugdcultuurfonds: <http://www.jeugdcultuurfonds.nl/>

Jeugdsportfonds: <http://www.jeugdsportfonds.nl/>

Stichting Leergeld: <http://www.leergeld.nl/>

Convenant ‘Kinderen doen mee’: http://www.gemeenteloket.szw.nl/index.cfm?fuseaction=dsp_document&link_id=142092

Jeugdsportfonds Venlo: <http://www.jeugdsportfonds.nl/index.jsp?id=93>

Jeugdsportfonds Noord-Holland: <http://www.jeugdsportfonds.nl/index.jsp?id=3469>

Jeugdcultuurfonds Alkmaar: <http://www.jeugdcultuurfonds.nl/index.jsp?id=455>

Jeugdsportfonds Arnhem: <http://www.jeugdsportfonds.nl/index.jsp?id=4441>

Bureau Sociaal Cultureel fonds Vlaardingen: <http://www.stadspassen.nl/vlaardingen/>

Lauwerspas: <http://www.lauwerspas.nl/>

Overschie Sport gratis: <http://overschiesg.onsoverschie.nl/>

Stichting Leergeld Deventer: <http://www.leergelddeventer.nl/>

Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen: www.nisb.nl

Colofon

Uitgave

Deze publicatie is bedoeld voor gemeenteambtenaren om naar aanleiding van inspirerende voorbeelden ideeën op te doen voor het inrichten van hun eigen armoedebeleid. Deze uitgave is tot stand gekomen op verzoek van de ministeries van VWS, SZW en OCW. NISB en Cultuurnetwerk Nederland hebben deze uitgave samengesteld.

Tekst

Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB)

Robby Aldenkamp

Ben Weghorst

Cultuurnetwerk

Piet Hagenaars

Josefiene Poll

Marlies Tal

Anneloes Vermeulen

Vera Meewis

Eindredactie

Robby Aldenkamp en Ronald Jas

Vormgeving en productie

VUURWERK communicatie en vormgeving, Arnhem

Drukwerk

Drukmotief, Apeldoorn

Fotografie

Willem Mes, Utrecht

VVB foto, Arnhem

Jochem Jurgens Fotografie, Amsterdam

© NISB, Cultuurnetwerk, april 2010

Alle kinderen *doen mee!*

Deze publicatie geeft uitleg over de doelen van “Kinderen doen mee!”, dat vanaf 2008 meer dan 200 gemeenten heeft geïnspireerd tot de ondertekening van het gelijknamige convenant. Ook vindt u een overzicht van instrumenten en strategieën die gemeenten in 2009 hebben gehanteerd om de deelname van kinderen uit arme gezinnen aan sport en cultuur te bevorderen. Tot slot worden praktijkvoorbeelden van 12 gemeenten gepresenteerd. Het is onze hoop dat deze voorbeelden ook andere gemeenten kunnen inspireren om beleid op dit terrein verder vorm te geven.

De ministeries van VWS, SZW en OCW hebben NISB en Cultuurnetwerk gevraagd om deze publicatie te vervaardigen

Rijksoverheid

CULTUURNETWERK nl

NISB is het Nederlands kennis- en innovatie-instituut dat aanzet tot sport en bewegen om participatie, leefbaarheid en gezondheid te bevorderen
Heelsumseweg 50, Bennekom **P** Postbus 64, 6720 AB Bennekom **T** (0318) 49 09 00 **F** (0318) 49 09 95 **E** info@nisb.nl **W** www.nisb.nl